

Kommentar af Gymnasiers forbud mod at udøve religion strider mod basale frihedsrettigheder

Det offentlige rum tilhører os alle. Derfor er det dybt misforstået, at ikke-troende skal have monopol på det offentlige rum, mens troen skal henvises til det private rum, skriver Hans-Ole Bækgaard.

Vi hjælper ikke nye generationer, hvis vi gør tro til tabu, begrænser basale friheder eller fremmer mistænkeliggørelse, skriver Hans-Ole Bækgaard.

Hans-Ole Bækgaard Præst, formand, Kirkelig Forening for den Indre Mission i Danmark

Dette indlæg er alene udtryk for skribentens egen holdning. Alle indlæg hos Altinget skal overholde de presseetiske regler.

Print

Religionsforskrækkelse trives stadig i bedste velgående. Mistænkeliggørelsen legitimerer åbenbart forbuddets vej. Frygt for islamisk religionsudøvelse og få konkrete problematiske tilfælde medfører, at det igen går ud over traditionelt kristent og kirkeligt arbejde.

Atter engang ærgrer det mig, hvor meget (mis)brugen af Fogh Rasmussens floskelsætning fra 2006 om, at ”religion skal fylde mindre i offentlige rum” sætter dagsorden i praksis.

Udover at være et urealistisk og uholdbart projekt har resultatet alt for ofte vist en begrænsning af religionsfrihed og ytringsfrihed – og aktuelt også af forsamlingsfrihed. Det er alvorligt og udstiller det pres, som åndsfriheden i samfundet fortsat er under.

Flere gymnasier har med varierende ordlyd forbud mod alle former for religionsudøvelse, religiøs forkyndelse på skolens matrikel og begrænsning af religiøs aktivitet.

Senest er det blevet afdækket, hvordan Aarhus-gymnasierne i deres ordensregler skriver, at

“

Det er alvorligt og udstiller det pres, som åndsfriheden i samfundet fortsat er under.

”religionsforkyndelse og lignende ikke er tilladt på skolen”. Det betyder, at unge kristne ikke kan mødes i et frikvarter i et af skolens lokaler for at spise madpakke sammen, dele tro og livserfaring som studerende, læse og reflektere over en bibeltekst og bede en bøn.

Hans-Ole Bækgaard
Præst og formand for Indre Mission i Danmark

Der er tale om åbne samlinger uden offentlig udstilling – sådan som det har været muligt i snart 70 år. Men åbenbart ikke længere i et tolerant samfund, hvor der skal være plads til alle.

I stedet skal unge kristne parkere deres tro og livsanskuelse hjemme, eller før de går ind på skolens matrikel. De har heller ikke mulighed for at have aktiviteter på skolen. Ellers kan det føre til bortvisning. Som rektor på Aarhus Akademi, Mette Jespersen, har [udtalt til TV2-Østjylland](#):

”Vi kan ikke have forkyndende elementer. Alle – uanset religiøse overbevisninger – skal føle sig velkomne på skolen, og ingen skal føle sig påduttet noget af andre.”

Advokat og ekstern lektor i forvaltningsret, Klaus Josefsen, [har udtalt](#), at et forbud, som det praktiseres på en lang række danske gymnasier, helt grundlæggende er i strid med både ånden i den danske grundlov og formålsbestemmelserne for de gymnasiale uddannelser.

Han siger: ”Det er ikke nok at henvise til en generel problematik i samfundet, udfordringer med elevsammensætning eller sager, der ligger ti år tilbage i tiden, blot fordi det nemmeste er at have et forbud. Det er nødt til at ske i en afvejning af det voldsomme indgreb i religionsfriheden, et forbud mod religiøse fællesskaber og religiøs praksis udgør.”

“

I disse år vil man styrke diversitet og inklusion på en række områder, og regler skal sikre det, men her sker åbenlyst det modsatte.

Hans-Ole Bækgaard
Præst og formand for Indre Mission i Danmark

Andre peger på, at det er helt utilstedeligt, at religion får denne mistænkelige særbehandling, som politik, filosofi med flere ikke gør. I disse år vil man styrke diversitet og inklusion på en række områder, og regler skal sikre det, men her sker åbenlyst det modsatte.

Der er noget absurd i en religionsneutral tilgang, som ordensreglerne lægger for dagen. Et par refleksioner: Senere på året lanceres et bredt kirkeligt projekt ”Lad os tale om tro”. Hvis en [ung kristen gymnasieelev viser en video](#) fra projektet i et frikvarter for at tale med klassekammeraterne om tro, er det så årsag til bortvisning?

Bare usikkerheden herom vil utvivlsomt betyde, at hun ikke tør – og ikke oplever, at der faktisk er plads til hende. Det begrænser den platform for dannelse og brydning af holdninger og livssyn, som ikke mindst gymnasier skulle give rum for jævnfør Gymnasieloven paragraf 1 stk. 4.

Det står også som kontrast til den interesse for tro og religiøsitet, der er stigende i samfundet i disse år. Her burde gymnasier være et konstruktivt aktiv og en hjælp for fremtidens demokrater og medborgere.

“

Gymnasier burde være et konstruktivt aktiv og en hjælp for fremtidens demokrater og medborgere.

Hans-Ole Bækgaard
Præst og formand for Indre Mission i Danmark

Et andet tilfælde kunne være, at nogle politikere og ansatte på Christiansborg ønskede ugentligt at mødes til en kristen andagt for at dele tro og overbevisning, læse en bibeltekst og bede. Skulle præsidiat så forbyde det af frygt for, at andre religiøse grupper ville gøre det samme?

Eller lave et totalforbud for alle religiøse virksomheder som det letteste, så man på forhånd kunne undgå mulige problematiske situationer? Jeg håber vitterligt ikke, at man vil

indføre en sådan indskrænkning af frihedsprincipper.

Det offentlige rum tilhører os alle sammen. Det er dybt misforstået, at ikke-tro skulle have monopol på det offentlige rum (herunder gymnasier), og følgelig at tro skal henvises til det private rum. Sådan gør man heller ikke i et sekulært demokrati.

Både i [FNs menneskerettigheder artikel 18](#) og i [Den Europæiske Menneskerettighedskonvention artikel 9 stk. 1-2](#) fremgår det tydeligt, at ”enhver har ret til tanke-, samvittigheds- og religionsfrihed: denne ret omfatter ... frihed til enten alene eller i fællesskab med andre, offentligt eller privat, at give udtryk for sin religion eller tro gennem undervisning, udøvelse, gudsdyrkelse og overholdelse af religiøse forskrifter.” Grundloven har taget højde for en mulig kollision som følge af religionsfriheden.

I paragraf 67 står der, at ”religionsudøvelsen ikke må stride mod sædeligheden eller den offentlige orden”, og i paragraf 70: ”Ingen kan på grund af sin trosbekendelse eller afstamning berøves adgang til den fulde nydelse af borgerlige og politiske rettigheder eller unddrage sig opfyldelsen af nogen almindelig borgerpligt.”

Børne- og undervisningsministeriets vejledninger til gymnasierne siger, at det er muligt – hvis det anses for nødvendigt for at kunne skabe et godt undervisningsmiljø og god trivsel – at fastsætte et forbud mod, at eleverne udfører religiøse ritualer eller missionerer på institutionens område.

Som Klaus Josefsen tydeligt har gjort opmærksom på, kræver et forbud både saglig grund og må begrundes i nødvendighed.

Et generelt forbud strider mod grundloven og menneskeretsprincipper. Hvis man har et konkret problem på den enkelte skole, skal man løse det. Men det skal gøres på en måde, hvor det påvirker religionsfriheden mindst muligt.

Det flugter med budskabet i [et ”hyrdebrev”](#), som blev udsendt i juni 2017 af daværende undervisningsminister og uddannelses- og forskningsminister til en række uddannelsesinstitutioner. Det kom på baggrund af et beslutningsforslag om forbud mod bederum på alle offentlige uddannelsesinstitutioner, som ikke blev vedtaget.

Om ”nødvendighedsprincippet” kan man med fordel se nærmere på to domme afsagt af henholdsvis Ligebehandlingsnævnet (2017) og Højesteret (2000). Begge understreger, at et forbud mod religiøs udøvelse på et uddannelsessted kan være et berettiget og legitimt indgreb for en uddannelsesinstitution, der oplever helt konkrete episoder og udfordringer, men det understreges også, at det skal være begrundet i saglige kriterier og ske med strenge krav til nødvendigheden af forbuddet.

Det er ønskeligt med en juridisk afklaring fra Børne- og Undervisningsministeriet, om gymnasier kan opretholde et forbud!

Retten til at tro på noget er under pres grundet sager om radikaliserings af forskellig art.

Nye generationer mangler sprog for at tale om tro og skabe rum for hinanden. Vi hjælper dem ikke, hvis vi gør tro til tabu, begrænser basale friheder eller fremmer mistænkeliggørelse. Det gælder i samfundet som sådan – og det gælder på landets gymnasier!

“

Vi hjælper dem ikke, hvis vi gør tro til tabu, begrænser basale friheder eller fremmer mistænkeliggørelse.

Hans-Ole Bækgaard

Præst og formand for Indre Mission i Danmark

